

HIRDETMÉNYEK.

Állásokat pénz és a kiadás körüli panaszok valamint a lap az illemt részét illető minden közleménye: ide intézendők

Rémületlen levelek csak ismert kezektől fogadtathatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetés ár:

Table with subscription rates: Egész évre, Félévre, Negyedévre, Egy hónapra.

Hirdetési díj:

Öt-hasábospetitisor egyszeri beiktatásáért 5 kr. Bélyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr. Nyilttér 4 hasábos petitisorért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Szerda december 9.

239. szám

A szerkesztő-trónörökös.

— decz. 8.

Mindenesetre érdekes jelenség az, mit Jókai ír a „Vasárnapi Ujság” legközelebbi számában a trónörökösnek és szerkesztő társainak ő Felsége által történt fogadtatásáról.

Ausztria-Magyarország leendő uralkodója tehát első nagybírszerző nyilvános szereplését mint író és mint szerkesztő kezdte meg! Még katonai uniformisban jár, de más testtel lélekkel polgár, a haza polgári munkásai közé állott.

Mily változás — Isten kegyelméből!

Atyja, az oly heterogen birodalom uralkodója, s ennek deczára mindenféle szertette tisztelt fejedeleme, még katonai — szokásaira, hajlamaira s erkölcsi szigorúságára nézve is. Ifjú korában ő még oly körben nőtt fel, melyben nem ismertek a katonán kívül más hatalmat. De ime, az apa már fiát polgárnak neveltette, annak polgári hajlamait láthatólag megelégedéssel szemléli. „Ezt a cikket te írtad ugy-e?” kérde tőle, „jól van megírva?” kérde tovább, Jókaihoz fordulva.

Milyen esere! Bayonettek helyett — toll; ágyúk és hadseregek helyett a türelmes nyomdai betűk, s a papír lapok serege képezi most Magyarország leendő királyának fő foglalkozási tárgyát, — hajamból önként választva, s felséges atyja által is helyeselve.

Tehát a koronás fő is kezdik belátni, hogy van még a hadseregen kívül másféle hatalom is, — a mi szellemi hatalom. Tisztelet hadseregünk vitéz és bátor fiainak, elismerjük, hogy a polgári rend és béke biztosítása által nagy szolgálatot tesznek ők is az emberiségnek, — s csak annak voltunk ellenségei, midőn hatalmasaik minden kegyüket csupán a hadseregre pazarolták. A mint nem örömet láttuk ezt: ép úgy nem örömet látnunk azt, ha a hadsereg hivatásához méltatlan módon elhanyagoltatnék.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája

A nő, mint a nevelés tárgya.

Írta: Fludorovics János.

(Folytatás.)

A családtyák nagyszáma az élet gondjától, annyira igénybe van véve, hogy családjuk számára semmi időjük nem marad. S ha már e körülménynek felszámíthatatlanok a szomorú következményei, mit szóljunk akkor, ha az anyák is hasonló kifogásokkal állanak elő, ha ők is emancipálni akarják magokat e legszentebb kötelességük teljesítése alól. Oh az ily anya bizonyára megérdemli, hogy lelketlennek nevezessék s felelőségre vonassák hanyagságának összes rossz következményeire.

S ki kell mondanunk, az anyák legtöbbje — tisztelet a kivételnek — ma ily en Korunkkal talán egy hibája sem annyira karhozatandó mint a családi élet emez elta-nyulása; gazdagság és vagyoni jólét dajkái, gyermekápolónők, nevelőnők és gouvernantek hoznak a családba s ezek mindegyike tanít kezenek alakulni; a jövő önzője és önféjű embere, vagy az engedelmes s tekintély tisztelet* S Mindazért kik volnának felelősök, ha nem a szülők!

A csecsemőkorban, tehát körülbelül a gyermek hét éves koráig kizárólag és egészen, a családot illeti a nevelés nagy munkája, csak aztán következnek az iskola azon feladattal, hogy oktatás tanítás által mindazon ismeret és ügyességet megadja, melyeket az apai ház oly tökéletesen megadni nem képes s a melyeket megszerezni

Annak oka tehát, hogy az uralkodó háznál észlelhető e polgári hajlamoknak örövendünk, nem a káröröm, hanem az a feletti öröm, hogy az osztrák magyar birodalom népei, s közöttük éppen hazánk is, méltán, biztosan számíthat egy szebb jövőre, oly uralkodó alatt, kiknek a polgári munka iránti hajlamai felől már is annyi bizonyíték van kezünkben. Örövendünk ennek még inkább azért, mert az osztrák-magyar birodalom népeinek, — s közük éppen hazánknak, — felettébb nagy szüksége van az ily példa adásra.

Micsoda hatalom az, melyvel egy író, és egy szerkesztő rendelkezik, — pusztán a szellem, az értelem nemes és főséges hatalma. Ir, szellemi művet szerkeszt, s senkire még csak annyi kényszer sem gyakorolhat, hogy elővástassa azt a mit ír, vagy összerakozza. Egy falusi bírónak több durva hata van, mert rendeleteit a kisbíró által ki-doboltatja, s idézéseit az ajtóra szegezeti:

Es ma koronás fők versenyeznek e hatalomért. Még jól emlékezhetünk rá, hiszen a mi ifjúkorunkban volt, midőn az, ki Magyarországon íróvá, vagy hirlap-szerkesztővé lett: ezzel a nyomor vőlegényvé is lett, kiknek sírját aztán többnyire csak az inség hantolta be. Ma már nálunk sem egészen így van ez, nem mindenik író hal éhen, habár vagyont sem igen hagynak maguk után.

Külföldön ellenben ma már az irodalmi működés nagy hatalomná lett; az angol, német, s francia írók milliókat hagynak maguk után; az angol, német, s francia lapok szerkesztői oly hatalomnak vannak a birtokában, hogy koronás fők is szív-sen keresik barátságukat.

Es ez államokban a modern hatalom, a XIX. század e nagy szülöttének emelkedésével együtt emelkedett ez államok valódi hata ma is.

Mi volt Anglia, a múlt század közepén, mi volt Németország, Franciaország, a jelen század első negyedéig? Egyes

uralkodó és főúri családok fényének és hatalmának törékeny tükre, — és semmi több.

Es mi most, midőn az irodalom, s ennek szár yain a gőz, és villamosság járja át a polgárság minden rétegét? — Hatalmas, minden ízében; életerős, s folyton új rajokat bocsátó munkás méhtörzs, mely egy félszázad óta jobban benépesítette a világot, mint ez előtt, a fényes udvarok id-jén, századok alatt.

A valódi emberiség e nagy hatalmának hódolt meg a mi leendő uralkodónk is, s mint a római pápák is a „servus servorum dei” elve mellett alapították meg világra szóló hatalmukat, ugy az osztrák-magyar birodalom leendő uralkodója is egy oly hatalom nagysága előtt hódolt meg, mely által legjobban biztosíthatja birodalmát.

Európa leendő uralkodói közül éppen a miénk ismerte fel legjobban a jövő század legjobb fegyverét, — jó jel!

Vajha leendő atavalei is bírának ily hozzá hasonló éles látással!

Háboru vagy béke.

A válság megérte a megoldásra. Szófiából jelentik, hogy a bolgár fejedeleme a következő feltételekhez kötö a békét Szerbiával: 1. Szerbia fizet 20 millió frank hadi kárpotlást, 2. átengedi Bolgárország: nisi, piróti és vranjai kerületeket. Nagyon természetes, hogy Szrbia ez ajánlatot határozottan visszautasítja.

Ily feltételek az Obrenovics-ház bukását és Szerbia ez önkrejtését jelentenék. A háboru tehát folytatattatni fog. Hogy mihez kezd Khevenüller gróf a magabéktasításával, azt nem tudjuk. Táo presziót igyekszik gyakorolni Sándor fejedelemre? Kétes az ily kísérlet sikere, mert már első esetben kétségbevonhatlan recenzust keltett az — Oroszországban, — megismétlése nyilván siettetné a monarchia viszáljának kitörését Oroszországgal. S ezt nagyon jól tudják, bolgár főhadiszálláson.

Másrészt a fejedelemnek s a j á t n e p e teszi lehetetlenné a békekötést érzékeny kárpótlás nélkül. A bolgár közvélemény meetingekben ostromolja Battenberget és Karave

lowot, hogy ne merjenek kárpótlás nélkül Szófiába visszatérni.

A bolgár fejedelemnek vótakép most Kelet Ruméliában gyűlt meg a baja. A nép ugyan elutasítá magától a kiküldött török biztost s forradalommal fenyegetődik, — de a hatalmak a portát támogatják, s az orosz ügynök Philippopoliszban kijelenté a nála rmonstráló népvézereknek, hogy ha nem ismerik el a szultán biztosát kormányzójuk gyanánt, pár nap múlva 30,000 főnyi török sereg fogja őket hódolatra kényszeríteni.

Ennek a fenyegetésnek tán legtöbb hatása lesz a bolgár főhadiszálláson s a fejedelem be fogja végre is látni, hogy a viszonyok az ő tehetetlen követeléseit: csak oly erélyvel utasítják vissza, mint a szerb király.

A helyzet tehát így áll: ha a bolgárok Kelet Ruméliában engednek a török hatalomnak, — akkor a szultán visszaveszi tőük e tartományt s mint szuverén fog beköté kötni Szerbiával; ha pedig nem engednek a bol-Kelet Ruméliában, akkor a szultán csapatai s a szerb csapatok egyszerre támadják meg a bolgár uniót. A szerb-török érközösség a konferecia miatt a slivnic harcolnál — fájdalom — ném érvényesülhetet, — most azonban Szerbia hasznát fogja látni. Azért a szerb főhadiszálláson az ellenségeskedések megújulása elé nyugodtabb lélekkel nézhetnek.

A legújabb hírek így hangzanak: Konstantinápoly, decz. 7. A „Poi. Corr.” jelentése: A porta értesítette Szerbiát és Bulgáriát, hogy az esetleges béke a i k u d o z á s o k b a n i g é n y t t a r t a k ö z b e n j á r ó s z e r e p e k r e m i n c B u l g á r i a s u v e r a i n e j e s e z t a n a g y h a t a l m a k k a l t u d a t t a.

Varsó, decz. 7. A „W. A. F.” jelentése: A „Warsawsky Dnievnik”, Gurko tábornok lapja, a lap élén következő czim alatt: „Belgrádban egy királyi állás töltendő be” azt fejtegeti, hogy ez állásra a tulajdonképeni je-lőt Miklós montenegrói fejedelem. Ó az egyetlen szlav uralkodó a Balkán-félszigeten, a ki nem képes meghódolni a szlavellenes politika előtt és az egyetlen, aki a pánszerb eszmét nem kelet, hanem nyugat felé irányozni képes.

Sz. Pétervár, decz. 7. A sz.-pétervári szlav jótékony egyesület legutóbbi üléséből a lapok utólag még azt jelentik, Potapoff tengernagy választmányi tag megható módon ecsetelte a tótok üldöztetését a magyarok által. Ignatieff és Csernajeff tábornokok kívül Rosenheim és Daudville tábornokok is jelen voltak az ülésben.

mégis oly előnyös és szükséges. Ha az iskola egyidejűleg nevelni is képes, annál jobb és hasznosabb. A családi és iskolai nevelésnek összhangzata, a kettőnek egymást kiegészítő s a munka sikerének első fő feltétele.

De még akkor is, ha már a szülők gyermekek lelkiismeretes nevelését legszentebb kötelességöknek elismerték, minden attól függ, hogyan fognak e feladat teljesítéséhez. Amint kezdődött, ugy foly tovább a nevelés; az életnek egy élczszeme az előbbiekkal van összeköttetésben.

Mindkét nem képezése és nevelésének feladata közös és mégis különböző. A fiúnak s leánynak mindenk előtt emberré kell neveltetni s itt van a közös találkozási pont; ezután jő, a különbség, mely szerint a fiúnak férfivá, a leánynak nővé kell lennie, ami által természetesen a nevelési eszközök különbözőségének szükségé is előáll. Az ember nevelése a csecsemő korra esik és ehhez képest az főképpen és mindenk előtt a családra tartozik. Fájdalom, hogy éppen ezt a legtöbb szülő nem veszi tekintetbe s a ház legközelebbi feladatát, hogy általában emért neveljen, elmulasztva azon kezd, hogy egyhangú irányban leányt akar nevelni, a mik az az eredménye, hogy a gyermek már a csecsemő kor végével nem ének teljes tudatában van, nemcsak, de valóságos kis-asszony vagy hölgyecske gyanánt tűnik elénk a melyet a huszadik évben is alig lánv-hatnánk.

Ebben jelezttük röviden a kiindulás-pontot, melyet a leánynevelés nagy munkájában a szülők tekintet nélkül alig hagyhatnak. Hogy maga a nevelés csecsemő korban mily módoon és eszközök által történjék, azt a

lelkismeret szava sugja meg az öntudatos szülőknek. Mi itt csak még egy irányt akarunk megjelölni, mint a mely kezdettől fogva alapja minden jónak minden boldogságnak s ez a vallásosság. Enélkül nevelés, kivált leánynevelés nem képzelhető. A nőnek, a nő szívének mondja egy író — szeretném a vallást kétszeresen drága kincsévé tenni, mert nekik inkább szükséges a vallás szelleme mint a férfinak.*) A ki gyermekének bölcsője fölé nem írja ezen szavakat; „Istentől Istenhez,” annál a nevelésről, mint a tökéletlen emberi lény lassu és nehéz fejlesztéséről az isteni hasonlóság fényes magaslataira, szó sem lehet.**)

IV. A gyermekkor.

Bármennyire fontos dolog is az, hogy a szülők gyermekeikre nézve nevelői rendite-téseket jövele helyesen felfogják és kellőleg végre hajtják: a gyermekkor vagyis a csecsemő kort követő időszak mégis az, melyben a nevelés munkája a legtöbb gondot igényli. Körülbelül a tizenkettedik évig szoroson a szülők gondjaira tartozik a serdülő gyermek s csak ha ez idő alatt gondos s főleg egy-önt-tü nevelésben részesült, — bocsátható esetleg távol a családától s bizható lelkiismeretes idegen kezére. Misem természetesebb tehát, mint hogy e korban is ugyanazon elvekre kell uralkodniok a nevelés intézésénél mint az előzőben s hogy a gyermeknek nyújtandó nevelés mintegy legszorosabb folytatását kell hogy képezze a csecsemő korban alkalmazott nevelési rendszernek.

*) Weisz K.: Leányainak és jövőjük 129 l.

**) U. o. 96 l.

Folyt. köv.

Bregova, decz. 7. Ladjavistiból. Vid- dig mellett, futórral a szerb táviró állomá- sig. A „W. A. Z.” jelentése: Ambár megál- lapított az ellenségeskedés fölfüggesztése a bolgárok Lom-Palánka, Oz- mánlis és Belgrádszik felől mo- zdulatokat tesszenek a szerb had- állások felé. Egy bolgár csónakról, Viddin közelében a Dunáról lóttak az ott álló szerb csapatok balszárnya felé. Ezen incidensek lezámításával általában fegyver- szünet van. A bolgárok mozdulatainak föl- tartóztatása azonban okvetlenül szükséges az összehúzóeszek megelőzése végett.

Bécs, decz. 7. A „Politische Corres- pondenz”-nek a következőket írták Bel- grádból: A porta Belgrádban kinyilatkoz- tatta, hogy oly szerb-bolgár egyez- ség, mely a porta beavatkozása nélkül fog létrejönni. — Er- vényes s ségre igényt nem tart- hat. Szerbia azt válaszolta, hogy tisztelet- ben tartja a szultán souverain jogait, most azonban csak a fegyvernyugvás föltételeinek megállapításáról van szó; figyelmezteti a portát, terjesztene ki figyelmét arra körül ményre hogy ruméliai csapatok is szerepel- nek a hadjáratban, mi Szerbia helyzetét kül- lönösen a hadviselés szempontjából compli- cálttá teszi.

Fáklyásmenet gróf Teleki Sándor tiszteletére.

A főiskolai ifjuságnak tegnap lázas napja volt. Egy pár lelkes ifjunak tegnap- előtt, a mint hírt vették, hogy gróf Teleki Sándor kedden délután Debreczenbe érkezik, azon szép gondolata támadt, hogy az ifju- ságnak fáklás zenével kell megtisztelnie a genialis író és nagy hazafit, kit az odaadó fiai gondozás és a fejlett orvosi tudomány csaknem a halál fagyos karjai közül men- tett ki. Az előkészületekre az idő rövid volt. Egy nap alatt kellett mindent elvégezni. Engedélyt kért az akadémiai igazgatóság- tól az értekezlet, és fáklászene megtartá- sára; riadóztatni a coetusokban, az osztály- termekben a nemes tanuló ifjuság között; külön rábeszélni, hogy énekeljenek, a kántus minden tagját, mert az énekkar, mint olyan hivatalosan nem vehetett volna részt a de- monstrációban; egyszóval jó 12 óra alatt kellett mindazon sok kisebb és nagyobb fá- radsággal járó előmunkálatot elvégezni, melyek után volt csak lehetséges megépni, a mi kedves, szeretett vendégünket, Teleki Sándort azon pompásan sikerült fáklás me- nettel, minőnél lelkesebbet csak ritkán lát- hatott Debreczen város széles, hosszú piac- utczáján.

A kollégium előtti járdán, a portán, — az udvaron már hat órák sűrű csoportokban zsongott, tolongott, nagy és kis diák. Törelmetlenkedve várták, hogy az ifjuság könyvtárnokai megkezdjék a fáklák kiosztását.

De bizony a szive vágya álig egy ti- zedrésnek teljesedett, s ez a tizedrés ezt is heves harc után érthet el.

Mig a kollégium udvarán égő három máglya tüzenél a fáklákat meggyújtották, kikötött a harsogó menyörgés: „Eljen gróf

A beteg gyermek.

Vértesi Arnoldtól.
(Folytatás.)

Az öreg ember kezében reszket a bá- ránybőr kucma; de az urak szolgálatában megöszült férfi egy szóval sem felel az igaz- talan vádra, alázatosan meghajítja fejét, s né- mán távozik.

Margit rá borul gyermekére, zokog, jaj- gat és esókkal borítja égő homlokát. Fájdal- ma oly szilaj és határtalan, hogy sikoltásai- ra fölébred az egész háznép.

— Margit, mérsékeld magadat, — inti anyja. — A mit az isten elvégzett, az betel- jesedik. Az ég ellen nem lehet harczra szállnunk.

De az ifju nő nem hallgat már sem- mire. Ó harcra száll az ég ellen is, és gyermeke életét követeli.

— Nem! . . . nem halhat meg!

Az öreg asszony szomorúan leánya karjára teszi kezét.

— Az isten az ő bölcsességében leg- jobban tudja, hogy mit kell cselekednie. Ha azt végezte, hogy magához veszi a szegény kis ártatlant, semmi sírás, zokogás meg nem változtathatja azt. Ő tudja, hogy itt lent a földön már egy sínes atyja a szegény gyer- meknek.

— En anyja vagyok és nem adom oda! — kiált föl lázasan a fiatal nő.

Egy nagy kendőt borít hirtelen nyaká- ba s kimegy.

— Mit akarsz? — kérdezi az anyja megdöbbenve.

Margit nem felelt. A következő perc- ben künn hallatszik hangja; de az öreg ass- zony nem érti. Nemsokára azonban visszatér

Teleki Sándor! A menet kevéssel hét óra előtt indult meg. Elöl a jó Magyarai fink népszerű bandája húzta a Rákóczi indulót. A két hosszú sorban 60—60 főklyá vivő haladt, s köztük mintegy 500 diákból álló, folytonosan éljenző csoport hőmpölygött áradatként a Fehérlő szálloda felé, a hova Teleki szállani szokott. A menethez a lakos- ság közül is több százan csatlakoztak, úgy hogy a Fehérlő előtt — minden tulzás nélkül mondhatjuk, körülbelül 3000 ember éljenzett az egyik ablakban megjelenő Teleki Sándor- nak, ki mellett fia Teleki László gróf állott.

Mielőtt az ifjuság szónoka, Illy és Endre elkezdte volna üdvözlő beszédét, a főiskolai kántus több tagja egy csoportba gyűlt össze, s szépen igaz érzéssel elénekel- te „Isten áll meg a magyart” kezdetű hym- nuszt. Ennek bevégeztével Illy és Endre szenior nagy szónoki hévvel, erős, messze- hallható hangon, a következő, többször éljen- zéssel félbeszakított beszédet intézte Teleki Sándorhoz:

Méltóságos Gróf Ur!

Üdvöz légy közöttünk! Üdvöz légy a haza szívében, jó Debreczen városában! Ne- mes magasatos lelked sugallatát követted, midőn alkalmat adsz tisztelőidnek helyreho- zni egy ellened elkövetett oly vétket, mely- ben nagy része lehetett a fájdalomszülte meg- gondolatlanságnak de paránya sem az üfele- désnek, vagy a mi annál sokkal menthetle- nebb a roszakaratnak.

Örvendjete; ma a szív ünnepe! Gróf Teleki Sándor ismét itt van köztünk.

Ha a közelmúlt fátylót fellebentjük, s a jelen és múlt közt keressük a fonalt, csodás világba tévedünk. Almodánk e akkor vagy most: játszik velünk tün-e csodálás? Gondolkozánk e akkor, vagy talán most va- gyunk hidegok, midőn lángolunk kellene? Feledtük e akkor méltóságunkat, vagy talán most nem vagyunk eléggé méltányosok? Nem felelek rá! Kérdezz meg ki-ki az ő szívé- től, hogy segítsél a hideg gondolkodást s még akkor is — akkor is rendületlenül áll a szí- gora való. Mi többel tartozunk Gróf Teleki Sándornak, mint a mennyit ezuttal adha- tunk neki, mint a mennyit a hála a kegyelet töl- lünk megkövetel; Es hogy ha ezt nem te- nőd, ha gondolataiba mélyedni hagyóknak amaz ellene elkövetett vétek felett, bizony méltán mondhatnánk reánk a nagy költővel: Közönyös; a világ!

Nem! a vád ne terhelje vállainkat, a nagy férfit, kit visszaadott nekünk s a ha- zának a szeretetteljes gondozás — a bötes isteni gondviselés — gyógyítsuk s erejét visszanyerni segítségük szívünk meglevével, hogy még sok idő múltán legyen szükségünk a költő ama vigasztaló szavaira:

Nem hal meg az, ki milliókra költi Dus éite kibesét ámbár napja mul.

Üdvöz légy! Üdvöz légy közöttünk, s engedd meg nekünk érzelmünk nyilváníását s ha te szeretted Debreczen városát, Deb- reczen s különösen ennek ifjusága szereti, tisz- teli benned a sokat tapasztalt férfit, a ge- nialis író.

Mit szívünk mond, végyük ajkunkra Eljen Gróf Teleki Sándor!

A mint a beszédet követő éljenzés le- csillapodott, újra a kántus énekelte egy dalt: „Szózat”-ot, Most a még mindig nagyon gyen- ge Teleki Sándor helyett és nevében faj-

Margit s nyomban utána jön az öreg is- pán is.

— Az isten szerelméért! mit akar nagy- ságod? — szól az öreg ember egészen el- szörnyedve.

— Magtalan az utat Tabajdra, a mit önök nem találtak meg.

A fiatal nőnek szeme lázas fényben ragyog; arca lángpiros és egész lénye mint- egy megdöbbenéltnek látszik attól a csodála- tos bátorságtól, melyet az anyai szeretet önt szívébe.

Az öreg ispán nem tudja, hogy mit felel- jen, csak nézi bámulva a gyöngye fiatal nőt, ki arra akar vállalkozni, a mit a férfiak nem bírtak végrehajtani.

Minden keserűség eltűnik az öreg ember szívéből, csak a csodálat marad ott az ifju- anya iránt, a hála, melylyel terrozik azok- nak kiknek kenyerét oly régóta eszi, a gyön- gedség a fiatal urnó iránt, ki oly jó volt mindig hozzá.

— Eh! — gondolja magában az öreg ember, — az én életem ugy sem sokat ér, nincs senkim, a ki utánam sirjon, vén is va- gyok, ma holnap ugy is be kell végezni az életet . . . tíz évvel előbb vagy utóbb, nálam már mindegy.

S oda áll az urnó elé.

— Elmegyek én még egyszer nagy- ságos asszonyom, s isten engem ugy se- géljen, hogy vagy elhozom, — Tabajdról az orvost vagy élve nem jövök vissza többé.

A fiatal urnó egy perczig szótlán néz az öreg emberre, aztán odá nyújtja neki kezét.

Az öreg asszony, ki nem szenvedhet az efféle színpadi jeleneteket s kit a múltj iz-

László gróf válaszolt az ifjuságnak, a kö- vetkező igen szép hatásos beszédben: „Engedjék meg uraim, hogy a háta, az előismerés gyöngye szavait, még gyöngébb sza- vakkal én tolmácsoljam.

Ha az elhanyagoltakat a történelem, az előket az utódek kegyelete koszorúzza meg, de a sírból vissza tért, meggyengült férfit, az élők szeretete gyógyítja meg.

Ha nem teljes volt még a gyógyulás, ha a seb még nem hegett be, akkor Debreczen lelkes ifjusága és érdeklődő közönsége nyujt- a az igazi gyógyító balzsamot a veszélyes sebre, mert a szeretete orvosságát hozta. Fogadják uraim az igaz szeretet öszinte sz- vait az ősz férfítól, attól, kinek Debreczen volt mindig valódi Mekkája, hova örülni, bán- kódni és most meggyógyítani mindig szeretettel jött.

Az én szavam gyöngységében ne keres- sék uraim azt a melegséget a melylyel a sírből föltámadt Lázár köszöni önöknek megbecsül- hetetlen szeretetét.”

Még egyszer felhangzott a kántus éneke az ifju vért gyors pezsgésbe hozó „Talpra magyar!” S aztán meg megújuló éjénzések között, melyek mind Telekit illették két másk- jába hánytva az ifjuság a fáklákat ott a szép tüntetés színhelyén, s míg az utolsó füst- gomoly is fel nem szállott az ég felé: alig mozdult egy is a helyéről. Végre a legna- gyobb rendben lassankint elszórt az ifjuság melynek dicséretére legyen mondva az egész este az ünnepezt nagy férfian kívül soha senki olyanra nem kiáltott éjénz, kinek neve csak legkisebb politikai színezetet kölcsö- nözne volna is a fáklás zenének.

Napi hírek.

— A Felolvasókör holnapi estélyén Sass Béla tanár ur felolvasta Békési Gyula tankerületi főigazgató ur „Requies aeterna (Örök nyugalom) című csilla- gászati munkáját; utána pedig Károly Vilmos ur „A Házasságtöröl” című esze- gést olvas. A felolvasás pontban 5 órakor kezdődik. A körönkívül álló közönség részére t. Gölti Nándor ur gyógyszerárában tétettek le belépti jegyek, Szojka Gyula, a kör jegy- zője.

— A polgári kör folyó évi Deczenber hó 13-án d. e. 10 órákig saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok tisz- telettel meghívottak. Az önkötség.

— Vigjáték Debreczen város életé- ből. Debreczen város színügyi bizottsága a Kövesi féle alapítványból 400 francot arany- ban tüzött ki egy, Debreczen város történe- téből merített tárgyú vigjátéka vagy bohó- zatra. Egyetlen egy pályamunka érkezett be, „A legöregebb hiba” című, melyet a szín- ügyi bizottság tegnapi ülésén adott ki bírálat- ra. A bíráló bizottság tagjai: Komlósy Dózsa Telegdy László, Arady Gerő, Bokody Antal és Demidor Imre.

— Debreczen az erdélyi magyarságot (Házankénti gyűjtés) Várdai Ferencz és Csobán István gyűjtő ivén adokoztak hatvan utcaza Is-6 tizedéből: Szilágyi Sándor 20 kr. Nánási Mihályné 10 kr. Borza András 1 frt. Füzési István 50 kr. Kovács Ferencz 20 kr. Molnár József 20 kr. Csikos Sándorné 40 kr. Lente István 20,

galmai különben is teljesen kiűtöttek sodrá- ból, ingerülten j-gyzi meg, hogy most nincs ideje a komédiázásnak, induljanak a béresek rögtön valamennyien a havat ellapátolni az utról.

— Azzal nem leszünk készen holnapes- tig sem, nagyságos asszonyom, — viszonzá- az ispán.

— Hát menjen maga még egyszer, ha azt hiszi, hogy most szerencsésőbb lesz, hanem te itt maradsz, — fordul az öreg ass- zony leányához.

— Igen, ő nagysága maradjon itt, — helyesli az ispán; — segíni ugysem segíthetne s csak bátorságunkat lohasztaná le, ha velünk volna. Félnék, hogy ő nagyságát valami baj éri s nem merünk oly bátrán nekimeenni mindennek.

De Margitot nem lehetett lebeszélni szándékáról. Csak ő képes megtalálni az at Tabajdra, csak az anyai szív tudja ki- találni hogy merre menjenek, — állította makacsul. Bármit mondtak neki, mindenre csak azt felelte.

— Farkasok járnak a pusztán, nagy- ságos asszonyom, — szól az öreg ispán.

A fiatal nő megrázkodott; de csak egy pillanatra, aztán ismét ama csodálatos bátorság lángja villogott szemében.

— Jerünk, siessenek! szól az öreg em- berhez, ki bamultában csaknem kövé mered- ve mozdulatlan áll ott.

Az ifju nő a másik szobába siet s pár percz múlva meleg bundába takarozva jön ki.

— Margit, — szól akkor még egyszer anyja s megragadja leánya kezét, — a mit cseleksz cselekedni, az egyenes örültség s az örültség nem lehet szabad akaratom. En

Homoki József 50 kr. Békési István 10 kr. Soós János 10 kr. Pongor József 20 kr. Szilágyi Istváné 10 kr. Molnár Gábor 20 kr. Szabó Gábor 20 kr. Danesi Sándor 20 kr. Balog István 20 kr. Varga Péter 10 kr. Várdai Imre 20 kr. Nagy István 10 kr. Szilágyi Mihályné 10 kr. Takács József 50 kr. Kristi János 20 kr. Papp Péter, 2 frt. Szilágyi Dániel 1 frt. Kis Jánosné 10 kr. Kovács István 10 kr. Nánási József 20 kr. Nagy Gergely 20 kr. Ungár József 1 frt. Kállai Istvánné 20 fr. Szilágyi István 20 kr. Nagy József 30 kr. Nagy Sándor 50 kr. Varga András 50 kr. More Andrásné 50 kr. Szücs István 25 kr. Marsalkó Mihály 20 kr. Várdai Ferencz 95, kr Összeg: 14 frt Ugyanezen tizedben ren- des tagul beiratkozott Csicsó Lajos 12 frttal, melyből fizetett 2 frtot, — pártoló tagul be- iratkozott Keesks Péter 3 frttal, fizetett eb- ből 1 frtot. A Mayer Ferencz gyűj- tő ivén, hatvan utcaza III-ik t i z e d b ő l : Molnár János 50 kr. Szabó József 20, Kálmán János 50 kr. Kriek Venzelné 10 kr. Bartha László 10 kr. Szücs János 50 Major János 20 kr. Csórián József 10 kr. Nagy András 20 kr. Balla Albert 10 kr. Varkoly József 50 kr. Weis Mihály 20 kr. Elbogen Leopold 10 kr. Papp Mihály 10 kr. Szabó Lajos 30 kr. Perlman Ignác 20 kr. Gyarmaty Gábor 20 kr. Ulys János 20 kr. Kovács János 50 kr. Birinyi Ferencz 20 kr. Erdelyi József 10 kr. Szabien Ger. 30 kr. Kelemen Ferencz 30 kr. Nikházi Dániel 1 fr — A 10-ik számú gyűjtőívén: Nagy Ferencz 10 frt, Kádár István 10 frt. — Együtt: 26 frt 70 kr.

— A debreczeni ref. egyház anács termében holnap (decz. 10-én) d. u. 3 óra- kor a gazdasági bizottság ülést tart. Tár- gy: folyó ügyek.

— Debreczen város közönségéhez a m. kir. honvédelmi miniszter tudomás és al- kalmazkodás végett következő leiratot inté- te: „Azon kérdés folytán, vajjon a csendő- ségi legénység állományának kiegészítéséről szóló 1881. évi II. t. cz. 3 szakaszának azon rendelkezése, mely szerint azoknak összes szolgálati idejükből a kik, a hadseregéből és vagy a honvédségből lépnek be a csendőrség- be és abban négy évig szolgálnak a honvé- ségnél töltenő két utolsó év elengedtetik kiterjed-e azokra is, a kik az idézett tör- vény hatályba lépése előtt léptek be a csen- dőrségbe: további alkalmazkodás és intézke- dés végett, ezennel elrendelem, hogy a hon- védségnél töltenő két utolsó év elengedés- nek kedvezménye hadseregéből vagy a hon- védségnél az 1881 évi II. t. cz. 3-ik tizedbe lépte előtt a csendőrségbe belépték egyénre is, a menyiben a csendőrségnél az emített tör- vény életbe lépte után töltötték be a négy évi szolgálatot, szintén kiterjesztessék. Azok tehát a kiknek összes szolgálati kötelezet- sége, ezen kedvezmény alkalmazása folytán már elteltek tekintendő, a f. év végével vég- legesen elbocsátandók, kivéven azokat, a kik csendőrségi szolgálatukat önként tovább foly- tatják.”

— Nagyvárdai hírek. A szépítési egy- let holnapi felolvasó estélyén Virágh Elek „A moderna francia társadalomról”; Valkai József költsé-ényeket, Dr Kiss Ferencz Bi- harmegye főorvosa „A szabályos munkásság mint egészségesség” című műveket olvassák fel. — A Kun Béla református lelkész eltá- vózása folytán üresedésbe jött törvény ha- tóságai bizottsági tagságára 70 azavazattal 8 ellenében Csobánczy Lajos választották el. — A Bihar megye földajzára kihirdetett pályá- zat tárgyában a bíráló bizottság Sipos Or- bán tanfelügyelő önköltele alatt — gyűést tartott és a jutalmat 400 frank aranyat az

nem engedem, hogy elmeuj Hallod? Nem engdem!

Az ifju nő kiszakítja magát anyja karj- i közül. Az öreg asszony félig ájtultan roskd egy székre.

Künn a lova: csengőiket rázzák, aztán újra elnémul minden. Csak az óra ütése hallik. Kettőt üt éjfel után után.

A nagyanya fölkel s megáll a beteg gyermek ágya mellett.

— Most már kétszeresen árva vagy . . . , sem apád, sem anyád . . . A jó isten tudta, hogy miért vesz magához,

V.

A szán tova siklik a sötét éjben. Margit megrögteti szemét; de semmit sem lát csak a végtelen fehérség s a végtelen homály egybeolvadását. A szán mélyen hasítja a havat.

Szótlán ülnek mindnyájan. Margit, az ispán, a kocsis; egy szó sem hangzikajkajkáról. A hó- pelyhek még mindig sűrűn hullnak s egész fehérel lepelel borítják be az utasoká. Ki- sértetekhez inkább hasonlítanak mint élő em- berekhez, a mint így némán tovaszállnak a sötét éjben.

Egyszerre megáll a szán; mélyen bent ülnek a hóban. A kocsis halkán valamit sug, az öreg ispán bátrafordul.

— Erre nem mehetünk tovább, nagy- ságos asszonyom; majd kissé balra fordul- lunk az ökörlátó földeken át. Ez a dülő itt magasabban fekszik s a tegnapi szél tán lesöpörte róla a havat.

(Folyt. köv.)

Ismer- oda, em- ügyvéd, mű írój- vetett e- házában- szóvitab- fejszét r- ujját, a- tett a- Nagy J- zás nélk- Kovács- birtokos- belépett- Istene h- velök az- Sziglige- nagy és- Várdai- összes- unozza- telezés- kar hau- kanagy- metelvé- lyet a- is oly r- kar, hog- kanagy- százezer- részeseit- logezed- az által- viselő- tisztika- nagy p- kal ann- verseny- alkalom- Adolf e- viselő e- szomb- ju b i l- ségben- rendez- ka” szá- ma mel- mester- lömböz- tályból- zelmu- mácsolt- alkalma- vetkező- lel tisz- sam! M- mem te- bileum- len leg- tszatele- irányát- ime a- annyira- 24 óra- gammak- volt s m- látja, h- mindig- teljesít- seu. De- ban ha- letta a- avokna- sokáig- jó emb- kívánó- Kettőj- Ö dr y- dötte s- halljuk- este én- ből kif- A- tartott- lasztma- urat v- egy va- söt me- után. I- is a sz- ra taka- a szoba- midőn- rohant- és ráro- holttes- ve birt- vette l- szolgál- ba huz- táború- ták a- hetek e- ságig e- Ugyan- csomag- a szer- rendjel- király, ez a m- variasa- kilencez- volna t- Cserna- nak is,

Patent-építőköczkák
 minden finomabb játékszerekkel 70 kr-ért kaphatók. Ki az építő köczkák ki-
 e g é s z i t ő s y s t e m á j á t tudni ohajt-
 ja, levelező lap által Richter F. Ad. és
 Társa, es. kir. szab. építő köczkagyár Wien,
 I. Niebelungengasse 4. forduljon és kérje az
 új képes árlapot, melynek küldése portómen-
 tesen eszközöztetik.

TRADE MARK
CHAMPAGNE
AYALA & Co
 Egyedüli raktár Debreczen
 és vidékére csak
GERÉBY FÜLÖP-nél
 DEBECZENBEN.

Figyelmeztetés.
 T. ez. vevőim érdekében figyelmeztetek mindenkit utánzótt csaló hirdetésektől. Az itt elő-
 rólt takarók általánosan kaphatók mert én vagyok az egyedüli fő képviselője a **Viktoria-takaró-gyárnak**, egész Euró-
 pára nézve.
E földön az egészség a legnagyobb szerencse.
 Együttal almalmas czélszerű karácsonyi ajándék.

Halljátok! és bámuljatek!

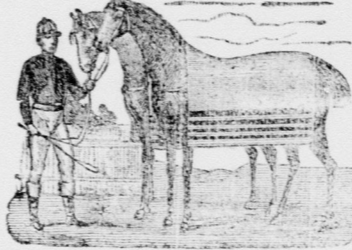
12,500 darab női

NAGYKENDŐ

tökéletesen. a legelőkelőbb urnóknak is alkalmas, minden kigondolható
 divatszínben, szürke, barna, fekete, veres, kék, fehér, schottisch, török, stb.
 üzlethelyiség kiürittetés miatt darabonként 1 frt-ért utánvétellel küldet-
 nek a bécsi

Exporthaus „Zur Austria“ Wien
Oberdöbling Mariengasse 31. czég által.

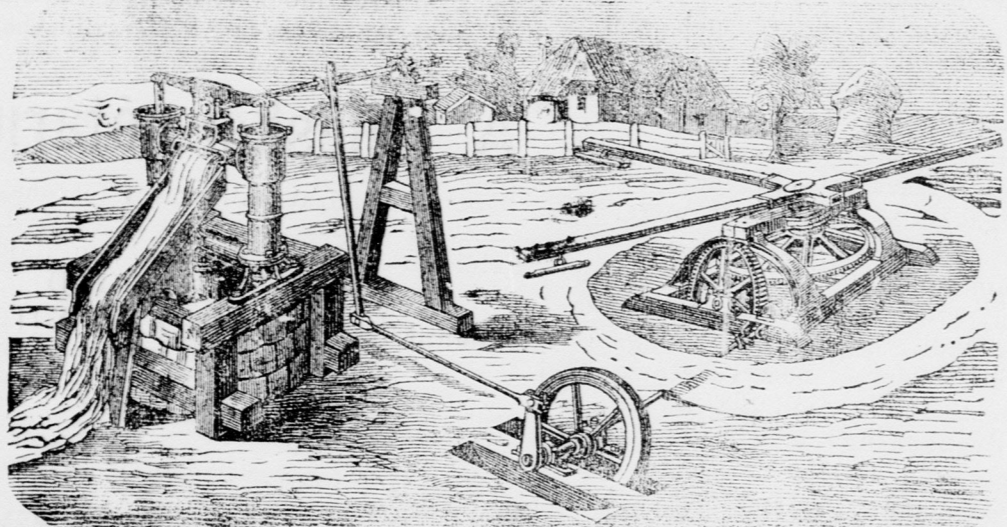
Minden szenvedőnek, akár férfi akár nő ajánlom a Viktoria-takaró gyár Smith systemára készített
 egészség-selyem-Bourret-ágytakarókat. A legelőkelőbb orvosi tekintélyek ezen egészség takaróknak a legfinnyesebb
 bizonyítványokat adták. Ezen egészség-selyem-Bourret-ágytakarók a testet mindig egyforma melegségben tartják
 Nappal ágytakaróknak használva szép színezetük miatt díszre válnak akármelyik hálószobának. Minden lehető
 színben készítenek. (Kivéve zöldet, mert ezen szín arsenik tartalmu.) Darabjának gyári ára:
 Igen finom, 117 centiméter széles, 175 centiméter hosszú frt. 3.25.
 Ugyanezek nagyobb 137 centiméter széles, 190 centiméter hosszú 4.25.
 Kiváló finom kettős, f. minőség 137 cm. széles 190 centiméter hosszú 6.30.
 Ugyanez nagyobb f. minőség 150 cm. széles 200 centiméter hosszú 8.20.
 A versenyyel dacolva, a Viktoria takaró gyár által készített
 130 cmtr. széles, 190 cmtr. hosszú, három feltűző csikkal, frt. 1.65 kr-ért
 darabját.
 Elpusztíthatatlanok és deszkányi vastagságúak és mindazáltal igen jó
 kelmebből. Ágytakaróknak is használhatóak.
 Szolga takarókat négy színes csikkal 2 frt 50 kr-ával darabját ajánlok.
 A t. ez. ló tulajdonosoknak ajánlok különleges Viktoria fiaker
 takarókat, egészen világos sárga alapon, 8 színes csikkal darabonként
 2 frt 50 kr-ért.
 Valódi angol utazó takarók különlegességek valódi tigrisbőr után-
 zattal, kocsitakaróknak is használhatóak. 8 frt 50 kr.
 Vasúti vagy posta utánvét mellett küldemény. Csomagolás saját árban számítatik. Rendelvények
 Bernfeld C. a Viktoria áruk társaság iparának, főigazgatójához, **Wien Salzgries Nr. 3 a Metropol szálloda**
 átellenében czímzendők.
 U. i. Ezernyi utórendelvények és köszönetnyilvánítások árjegyzékeken, figyelembe vételül ingyen és
 portómentesen küldetnek.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és ércöntödéje,
 BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyárterményét mint magyar különlegességet
kutakban és mindennemű szivattyukban
 Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részéről, modern
 technical alapon és kedvező feltételek mellett, ajánkozik
KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK
 felszerelésére
szagmentes ürzsékek
 felállítására s minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.
 Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.
EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYAR.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel
 gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN, PIACZ, SIMONFFY-ház,

ajánkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos ívek hivatalos nyomtatványok.

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK,

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb árakon állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.